Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003610

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-12-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Уманського національного університету садівництва № 41/ст від 24.03.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Охрименко Борис Олександрович
2. Borys Okhrymenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 25-02-2025

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7406

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.07

Тема дисертації:

1. Стратегічні напрями модернізації аграрного виробництва

2. Strategic directions of modernisation of agricultural production

Реферат/анотація:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, Уманський національний університет садівництва, Умань, 2024 р. Дисертація є завершеним комплексним дослідженням теоретичних і практичних проблем модернізації аграрного виробництва. Автором обґрунтовується концептуально нові положення та висновки, які становлять наукову новизну і мають важливе значення для економічної науки. У сучасних умовах розвитку України перехід до інноваційної моделі розвитку та післявоєнна відбудова економіки визначаються широким застосуванням концепцій модернізації, які поділяються на шість ключових груп: економічні, психологічні, соціологічні, політичні, культурні та екологічні. Показано, що в різних країнах процес модернізації може бути еволюційним, таким, що розвивається поступово і відповідно до розвитку суспільства, або раціоналістичним, свідомо ініційованим державними елітами. Відзначено, що модернізація завжди супроводжує розвиток суспільства, спричиняючи зміни, спрямовані на полегшення існування людини. У розвинених суспільствах цей процес все більше залежить від наукових досягнень, тоді як менш розвинені суспільства адаптують

рішення, які вже були реалізовані в попередніх групах. У контексті цифрової трансформації виявлено, що Україна володіє потужним потенціалом для подальшої модернізації суспільства, хоча рівень діджиталізації залишається нижчим, ніж у країнах Європейського Союзу. Зазначено, що специфіка модернізації аграрного сектору економіки залежить від особливостей самої галузі. Представлено основні цілі модернізації сільськогосподарського виробництва, а саме: підвищення продуктивності, поліпшення якості продукції, стійкість, продовольча безпека, збільшення доходів сільського населення, захист навколишнього середовища та конкурентоспроможність на світовому ринку. Узагальнено визначення поняття «модернізація аграрного виробництва» – це системний процес удосконалення структури, технологій та управління агровиробництвом з метою забезпечення ефективного виробництва, підвищення якості сільськогосподарської продукції, збільшення прибутковості сільськогосподарських підприємств, створення стійкої основи для забезпечення продовольчої безпеки країни та підвищення конкурентоспроможності галузі на світовому ринку. Дослідження свідчать, що модернізація аграрного сектору визначається низкою факторів, включаючи державну політику, інституційну підтримку та інвестиційну привабливість, а також внутрішні фактори, такі як земельні та людські ресурси. Обґрунтовано основні стратегічні напрями модернізації агарного виробництва в цілому та з урахуванням особливостей виділених нами груп агровиробників: модернізація земельних ресурсів; модернізація якості людського капіталу; модернізація за допомогою впровадження інновацій та діджиталізації галузі; модернізація логістичних процесів постачання сировини та реалізації продукції; модернізація інфраструктури виробництва та зберігання продукції; модернізація через розширення диверсифікації та спеціалізації; модернізація в напрямку екологічної сталості та з урахуванням впливу кліматичних змін та модернізація аграрного виробництва через вдосконалення системи фінансового забезпечення. Визначено основні етапи впровадження точного землеробства: вибір земельної ділянки, створення бази даних інформації, використання просторово-диференційованої інформації, прийняття управлінських рішень, застосування диференційованої технології виробництва, оцінка впровадження точного землеробства. Виділено основні види ефективності, які можуть бути отримані від впровадження точного землеробства в аграрне виробництво: економічна, технологічно-інноваційна, екологічна та соціальна. Обґрунтовано мету та передумови виникнення, проаналізовано переважаючі технології та розроблено основні напрями поступу точного землеробства на макро- та мікрорівнях. За допомогою методу кейс-стаді досліджено результати впровадження системи точного землеробства у практичну діяльність аграрних підприємств. Встановлено, що модернізація повинна стати важливим елементом аграрної політики України, а її проведення вимагає відповідної державної підтримки. Проаналізовано досвід державної підтримки інноваційного розвитку і модернізації аграрного виробництва представників англо-американської, східної та європейської моделей, визначено їх переваги та недоліки. Доведено, що для України важливо сформувати симбіоз цих моделей, який враховуватиме специфіку галузі та її пріоритетні напрями розвитку. Ключові слова: аграрне виробництво, аграрна сфера економіки, діджиталізація, екологізація, інвестиції, інновації, модернізація, стратегія, точне землеробство.

2. Thesis for PhD degree in speciality 051 – Economics (05 – Social and behavioural sciences). – Uman National University of Horticulture, Uman, 2024. The dissertation is a comprehensive study of theoretical and practical problems of modernisation of agricultural production. The author substantiates conceptually new provisions and conclusions that constitute scientific novelty and are important for economic science. In the current conditions of Ukraine's development, the transition to an innovative model of development and post-war economic reconstruction are determined by the widespread use of modernisation concepts, which are divided into six key groups: economic, psychological, sociological, political, cultural and environmental. It is shown that in different countries, the process of modernisation can be evolutionary, developing gradually and in accordance with the development of society, or rationalistic, consciously initiated by state elites. It is noted that modernisation always accompanies the development of society, causing changes aimed at facilitating human existence. In developed societies, this process increasingly depends on scientific achievements, while less developed societies adapt solutions that have already been implemented in previous groups. In the context of digital transformation, it was found that Ukraine has a strong potential for digitalisation and further modernisation of society, although the level

of digitalisation remains lower than in the European Union. The specifics of the modernisation of the agricultural sector of the economy depend on the characteristics of the industry itself. The main goals of modernisation of agricultural production are presented, including increasing productivity, improving product quality, sustainability, food security, increasing rural incomes, environmental protection and competitiveness in the world market. The generalised definition of the concept of "modernisation of agricultural production" is a systemic process of improving the structure, technologies and management of the agrarian sphere to ensure efficient production, improve the quality of agricultural products, increase the profitability of agricultural enterprises, create a sustainable basis for for national food security and increase the industry's competitiveness in the global market. Studies show that the modernisation of the agricultural sector is determined by a number of factors, including government policy, institutional support and investment attractiveness, as well as internal factors such as land and human resources. development of key measures, mechanisms and measures, the implementation of which will result in achieving the goal of highly efficient agriculture. They reflect the main guidelines and tasks that determine the development of agriculture in the long term, should cover all areas of agricultural production and provide a synergistic effect. The author substantiates the main strategic directions of modernisation of agricultural production in general and taking to account the special features of the groups of agricultural producers identified by us: modernisation of land resources; modernisation of the quality of human capital; modernisation through the introduction of innovations and digitalisation of the industry; modernisation of logistics processes for the supply of raw materials and sales of products; modernisation of production and storage infrastructure; modernisation through the expansion of diversification and specialisation; modernisation towards environmental sustainability. The purpose and prerequisites of its emergence are substantiated, the prevailing technologies are analysed and identified the main areas of development of precision agriculture at the macro and micro levels are developed. Using the case study method, the results of introducing elements of precision agriculture into the practical activities of agricultural enterprises are studied. It has been established that modernisation should become an important element of Ukraine's agricultural policy, and its implementation requires appropriate state support. The experience of the State support for innovative development and modernisation of agricultural production of representatives of the Anglo-American, Eastern and European models is analysed, their advantages and disadvantages are identified. It is proved that it is important for Ukraine to form a symbiosis of these models, which will take the specifics of the industry and the priority areas of its development into account. Key words: agricultural production, agricultural sector of the economy, digitalisation, environmentalisation, investment, innovation, modernisation, strategy, precision farming.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Охрименко Б. Розвиток діджиталізації в країнах ЄС та Україні. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2021. №17. Том 1. С. 40 - 48. (0,52 ум. друк. арк.). [фахове видання; Vernadsky National Library, Google Scholar, Index Copernicus, Ulrich's Periodicals Directory, Directory of Research Journals Indexing, ResearchBib, DOAJ, Crossref, WorldCat]. DOI: https://doi.org/10.15330/apred.1.17.40-48.
- 2. Бурляй А. П., Охрименко Б. О. Точне землеробство як напрям модернізації аграрного виробництва. Modern Economics. №29. 2021, С. 29 - 34. (0,48 ум. друк. арк.). (Особистий внесок автора: визначено

точного землеробства як напряму модернізації аграрного виробництва – 0,33 ум. друк. арк.) [фахове видання; DOAJ, CiteFactor, JIF, SIS, НБУВ, Google Scholar]. DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V29(2021)-05.

- 3. Охрименко Б.О. Генеза теорій модернізації та їх роль у розвитку економіки України. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Умань. 2022. Вип.100. Ч.2: Економічні науки. С.275 – 283. (0,54 ум.друк.арк.) [фахове видання; Index Copernicus, Google Scholar, Ulrich's Periodicals Directory, Crossref]. DOI: 10.31395/2415-8240-2022-100-2-275-283.
- 4. Охрименко Б. Роль людського капіталу у модернізації аграрної сфери економіки України. Управління змінами та інновації. 2023. № 8. С. 28 - 34. (0,40 ум. друк. арк.). [фахове видання; Vernadsky National Library, Google Scholar, Index Copernicus, Crossref]. DOI: https://doi.org/10.32782/CMI/2023-8-5.
- 5. Бурляй О.Л., Охрименко Б.О. Роль людського капіталу в контексті інноваційного розвитку. Аспекти стабільного розвитку економіки в умовах ринкових відносин: матеріали XVI міжнародної науково-практичної конференції. (24 травня 2021 р.). Умань : Видавець «Сочінський М.М.», 2021. С. 129-132.
- 6. Охрименко Б.О. Діджіталізація як напрям розвитку економіки. Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. (23-24 червня 2021 р., Миколаїв. Миколаїв: МНАУ, 2021. С.180-182.
- 7. Охрименко Б.О., Ковтонюк І.В. Основні аспекти розвитку INDUSTRY 4.0. Розвиток фінансово-кредитних систем: виклики сьогодення: матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. (4-5 червня 2021р). Уманський НУС. Умань. С.79-80.
- 8. Охрименко Б. О. Суть поняття «модернізація» аграрної сфери економіки. Теоретичні та практичні засади забезпечення сталого агровиробництва та соціально-економічного розвитку сільських територій в умовах інноваційної економіки: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. (20 травня 2021 р.). Харків : ХНАУ, 2021. С.35-37.
- 9. Охрименко Б. Етапи розвитку точного землеробства. Економіка, освіта, технології в контексті глобальних викликів: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. (23-24 вересня 2021 року). Черкаси: ЧДБК, 2021. С. 47 - 48.
- 10. Бурляй А.П., Охрименко Б.О. Фактори модернізації сільськогосподарського виробництва. Актуальні питання сучасної економіки : матеріали XIII Всеукраїнської наукової конференції за міжнародною участю. (21 грудня 2021 р.). Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2021. С. 11-12.
- 11. Охрименко Б.О. SMART-технології як напрям модернізації сільського господарства України. Управління економічними процесами на макро- і макрорівні:проблеми та перспективи вирішення: матеріали V Міжн. наук.-практ. інтернет-конф. молод. учених. (25-26 травня 2022 р.), м. Львів: Видавництво Львівської політехніки,2022. С. 153-154.
- 12. Охрименко Б.О., Бурляй О.Л. Основні інститути забезпечення модернізації аграрного виробництва в Україні. Адаптація до глобальних змін та викликів: нові форми економіки, ресурсоефективні технології, захист довкілля: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів і молодих вчених, м. Івано-Франківськ. (18 травня 2023 р.). Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2023. С. 101 – 103.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U112522

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бурляй Олександр Леонідович

2. Oleksandr L. Burliai

Кваліфікація: к.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3654-0602

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свиноус Іван Вікторович

2. Ivan V. Svynous

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0346-1596

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волощук Юлія Олександрівна

2. Yuliia O. Voloshchuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5629-9502

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Подільський державний університет"

Код за ЄДРПОУ: 22769675

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 12, Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський р-н., 32316, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Новак Інна Миколаївна
2. Inna M. Novak

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1146-6861

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=0ujn76IAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Смолій Людмила Василівна
2. Liudmyla V. Smolii

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7426-0468

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Соколюк Сергій Юрійович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Соколюк Сергій Юрійович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Коротєєв Микола Анатолійович
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна